

Az utcai fagyaltárusok és a cukorkakereskedők.

Az *Esti Ujság*, a mely nyitva áll minden jogos fölszólalás számára, úgy vélem, helyt enged olyan fölszólalásnak is, a mely homlokegyenest ellentétben áll magának az *Esti Ujságnak* egy közérdekű kérdésben vallott fölfogásával. Az *utcai fagyaltatások és cukorkaárusítókra* vonatkozik a megjegyzésem.

Az *Esti Ujság* hírt adott arról, hogy *Magyarevics Mladen dr.*, a székesfőváros tisztí főorvosa, a főváros tanácsának utasítására fölhívta a kerületi előljárókat, hogy fagyaltnak tolokocsin és cukorkának az utcán járva kelve való árusítására ezután *közegészségi okból ne adjanak engedelmet*, mert az utcai fagyalt- és cukorkaárusok főképpen a gyermekekre nézve veszedelmesek és gyakran okoztak nemcsak fertőzést, hanem valóságos járványt is, mert a *tisztaság és óvatosság legelmeibb következtetésit is figyelmen kívül hagyták*. A tisztí főorvos urnak e mindenképpen helyeseltető utasítását az *Esti Ujság* április 9-iki száma *Kegyetlen recept* című vezető cikkelyében kifogásolja és védelmébe veszi azokat a szegény embereket, a kik ebből a mesterségből élnek, s akiket ez az utasítás a kenyerüktől foszt meg, s a kiknek ez utasítás végrehajtása esetén *éhen kell meghalniaok*.

A *Kegyetlen recept* című cikkely írója úgy vélekedik, hogy ha igaz is az, a minék alapján a tisztí főorvos ezt az utasítást kiadta, hogy tudniillik piszkosak a cukorkák és a fagyaltárusok lelkiismeretlensége alkalmas arra, hogy beteggé tegye az embereket, a hatóságnak megvan hozzá a hatalma, hogy a mozgó árusítók ilyen tisztá és jó portékát áruljanak mint azok, a kik mozdulatlanul kereskednek.

Előre is kijelentem, hogy akkor, a mikor ezrek és ezrek érdekéről, még pedig egészségéről, sőt életéről van szó,

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárj

614.31

Hely

Idő

1914

Személy

Helyszám

Szerző *Gerlóczy Zs.*
Cím *Ar utcai fagyaltárusok és a cukorkakereskedők*

Forrás: *Ar Ujság*

Bp.

1914 11/ii.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

minden egyéb érdek, nevezetesen üzleti egzisztenciális érdek olyannyira kicsinyes, hogy ama nagy érdek mellett szóba se jöhet. Már pedig annak a néhány utcai cukorárusnak, fagyaltárusnak az érdeke ugyancsak eltorpül minden komolyan gondolkodó, a nép egészségéért igazán aggódó szemlélő előtt akkor, ha nyilvánvalóan föl tudjuk ismerni azt a veszedelmet, a mi ezzel a mozgó árusítással a közre jár.

A fagyalt, a cukorka és általában az édességek tömérdek port, piszkot s ezzel együtt fertőző csirát vehetnek föl a levegőből, a tisztátalan edényzetből, az ez édességekkel érintkezésbe kerülő ember kezéről, arról a kanálról, a mivel kiszedegetik, s arról a papirosról, a mibe belégöngyölik. Az utcai por ellepi ezeket a tapadós nyálánságokat; a legyeket, a melyek pedig veszedelmes terjesztői a fertőző csiráknak, alig lehet még befödéssel is távortartani tőlük és — a mi talán még ezeknél is nagyobb veszedelmet jelent, — a mozgó cukorkaárusok otthonában is a legkülönbözőbb szennyezés férközik hozzájuk.

Tessék csak megfigyelni, hová megy az *édességeivel* az a mozgó cukorkaárus, a mikor napi fáradságos körutját befejezte; hová teszi a portékáját? Megy a maga szegényes odujába, a

hová bizony nem követheti őt a hatóság embere és nem állhat őrt portékája mellett, hogy azt otthon piszkok ne érje. Így egy ilyen lakásban lehet skarlátos, differiás, tuberkulotikus beteg, s ha tudomására jut is a hatóságnak adott esetben, hogy a fertőző beteg lakásában éjjeli szálláson mozgó cukorkaárus is szokott tartózkodni, azt csak már elkésve fogja elfilthetni a házalástól, a mikor már a fertőző csirákat a cukorkákkal együtt szerte széjjel hordta a nyálánságot kedvelő gyermekcsereg közzé.

Számos olyan megfigyelést tettem az évek hosszú során át, hogy az utcán árusított édességek, gyümölcsök, üdítő italok mennyire alkalmas terjesztői a fertőző betegségeknek és azért bármennyire elismeréssel vagyok is a cikkirónak a kis emberek iránt érzett jóindulata irányában, — azt mondom, hogy nem volna erkölcs, nem volna emberség az, ha továbbra is tétlenül néznénk a fertőző betegségeknek féktelen pusztításait és ha nem ragadnánk meg a védekezésnek minden fegyverét, azt a kicsit is, a mit tisztí főorvosunk most vett a kezébe.

Gerlóczy Zsigmond dr.

egyet. tanár, közkórházi főorvos.